

Vestland fylkeskommune Region vest
Postboks 43
6861 LEIKANGER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Magne Nesse, 5557 2335

Oppgradering av Fv. 614 Magnhildskartunnelen i Bremanger- tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider for Vestland fylkeskommune

---

Statsforvalteren i Vestland gir Vestland fylkeskommune tillatelse til utslipp av rensset tunnel- og anleggsvann fra driving av tunell fra oppgradering av Fv. 614 Magnhildskartunnelen.

Vann fra tunneldriving og avrenning fra massedeponi skal renses før utslipp til Myklebustelva.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Vilkår for tillatelsen følger vedlagt.

Vi viser til søknad datert 10. oktober 2023.

1. Vedtak

Statsforvalteren i Vestland gir Vestland fylkeskommune tillatelse til utslipp fra anleggsarbeid ved oppgradering av Fv. 614 Magnhildskartunnelen med utslipp i Bremanger kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettelsen av vilkår, vurdert de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet.

2. Sammendrag av søknaden

Vestland fylkeskommune skal oppgradere Fv.614 Magnhildskartunnelen i tråd med tunnelsikkerhetsforskriften. Tunnelen krysser kommunegrensen mellom Bremanger i nord og Kinn i sør. Tunnelen er 2897 meter lang og ble åpnet for trafikk i 1966.

Anleggsarbeidene omfatter bl.a.:

- Utvidelse av tunnelprofilen, ca. 20 000 fm³ fjell skal sprenges ut.
- Utslipp av tunneldrivevann før utslipp til Myklebustelva
- Betongstøp i tunnelen
- Graving, fjellrensk og håndtering av masser inkludert deponering lokalt
- Rigg-/verkstedaktivitet, samt diesellager og -påfylling

Tunnelen har avrenning mot nord mot Myklebustdalen (Bremanger), og nærmeste resipient for vann i både anleggs- og driftsfase er Myklebustelva, som er et fiskeførende vassdrag med god økologisk tilstand. De deler av arbeidene som er vurdert til å utgjøre størst fare for forurensning av vassdrag er utslipp av:

- Suspendert stoff (SS) – fra tunnelmasser
- Nitrogen fra uomsatt sprengstoff
- Høy pH fra sementbaserte injeksjonsmasser og sprøytebetong
- Organiske forbindelser, (THC/olje) - uhellsutslipp/lekkasjer på maskiner (av drivstoff, hydraulikkolje, bremsevæske osv.)

Vestland fylkeskommune har utført miljørisikovurdering og har i søknaden forslag til avbøtende tiltak. De avbøtende tiltakene er rensing av tunneldrivevann for suspendert stoff og olje og måling og justering av pH og evt. justering av pH. Det skal settes akseptkriterium for turbiditet i kontinuerlige målinger på utslippsvann med bakgrunn i grenseverdien for suspendert stoff.

Eventuelle uhel/lekkasjer på maskiner skal håndteres på stedet med oppsamling med absorbenter.

Det skal etableres et overvåkingsprogram for å måle vannkvalitet i Myklebustelva før og under anleggsfasen, samt etter ferdig etablert deponi.

Planen omfatter 68 dekar regulert til deponi i Myklebustdalen der 480 000 m³ overskuddsmasser (sprengstein) skal deponeres. Arealet i Myklebustdalen grenser til et eksisterende massedeponi, og deponeringen av nye steinmasser vil bygge videre på eksisterende veifylling.

Planlagt massedeponi i Myklebustdalen avhenger av godkjent reguleringsplan¹ i Bremanger kommune. Massedeponiet skal detaljprosjekteres med oppsamlingsgrøfter og fangdam for å redusere avrenning av suspendert stoff til elv.

Figur 1 Illustrasjoner av deponi hentet fra utkast til reguleringsplan for Fv. Svelgen – Indrehus

¹ Fv. 614 Svelgen – Indrehus- Plan-ID 1438 2018 03

3. Høringsuttalelser

Søknaden har ble sendt til offentlige etater og har vært til lagt ut til offentlig høring på Statsforvalteren i Vestland sine hjemmesider i perioden 11. oktober til 10. november 2023.

Vi har mottatt en høringsuttalelse: Kinn kommune IKS folkehelseavdeling på vegne av Bremanger kommune. Under følger en oppsummering av høringsuttalelsen og Vestland fylkeskommune sin kommentar.

Kinn kommune IKS (8. november 2023):

Hovedpunkter i uttalelsen:

Det er hytter og boliger på Myklebust og Indrehus med lokal vannforsyning i form av inntak i oppkomme/elv eller brønner. Ein må sikre at drikkevasskjelder ikkje blir påverka av utslepp frå deponi og anleggsvirksomheit.

Vestland fylkeskommune sin kommentar (5. desember 2023):

På grunn av usikkerheter knyttet til om drikkevannskvaliteten kunne opprettholdes under anleggsarbeidet anbefalte Norconsult Vestland fylkeskommune å finne alternative løsninger for Myklebustelva som drikkevannskilde for de aktuelle husstandene. Vestland fylkeskommune har besluttet å erstatte drikkevannet for husstandene som bruker Myklebust som drikkevannskilde.

4. Statsforvalterens begrunnelse for tillatelsen

4.1. Rettslig grunnlag

Hovedregelen i forurensningsloven er at forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er lovlig uten tillatelse når forurensningen fra anleggsarbeidet er "vanlig", jf. forurensningsloven § 8, første ledd nr. 3. Statsforvalteren har vurdert at forurensningspotensialet fra anleggsdriften medfører en forurensning som ikke er normal/vanlig etter art og omfang og dermed kreves det tillatelse etter lovens § 11.

Prinsippene i naturmangfoldsloven §§ 8 til 12 og vannforskriftens § 12 er lagt til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøving etter forurensningsloven.

4.2. Annet lovverk

Statsforvalteren kan ikke gi tillatelser etter forurensningsloven dersom omsøkt tiltak er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven, jf. fl § 11. Detaljreguleringsplan for bl.a. massedeponiet i Myklebustdalen er ikke godkjent pt. Denne tillatelsen kan ikke tas i bruk før kommunen har avklart tiltaket etter pbl.

Drikkevannskilder som ligger i tilknytning til det nye veianlegget må kartlegges og vurderes med hensyn til tilstanden før anleggsdriften starter. Hvis vannkildene er truet av forringelse som følge av drift, skal kildene enten erstattes eller sikres før oppstarten i samsvar med drikkevannsforskriften.

4.3. Utslipp fra anleggsarbeidene

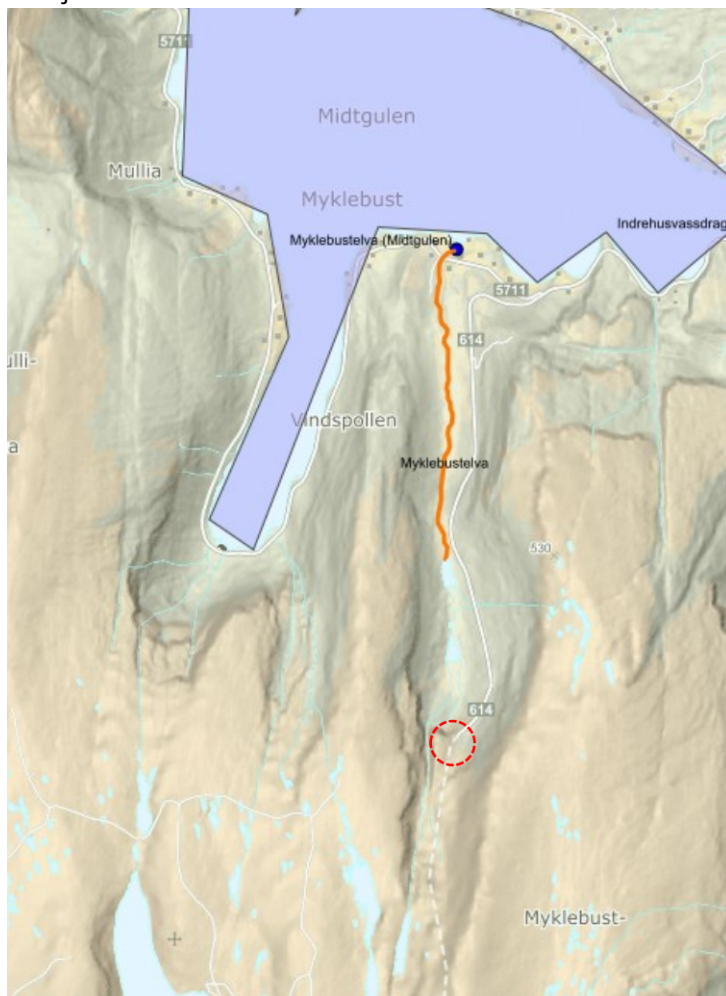
Statsforvalteren vurderer at søknaden med tilhørende dokumentasjon er i samsvar med forurensningsforskriftens § 36-2, som setter krav til innhold i søknader om tillatelse etter forurensningsloven. Vi mener å ha tilstrekkelig informasjon for å kunne fatte vedtak i saken.

Vestland fylkeskommune har utført en risikovurdering for utslipp av tunnelvann og avrenning fra massedeponi basert på mengde og type utslippsvann som vil oppstå i forbindelse med anleggsarbeidene og vurdert dette opp mot vannføringsdata i Myklebustelva, sannsynlig fortykning og fare for negativ påvirkning på kjente naturverdier og fiskeinteresser i Myklebustdalen og elva. På dette grunnlaget er det foreslått grenseverdier i utslippsvannet for ulike forurensningskomponenter for å unngå skader i resipienten.

Statsforvalteren mener at risiko for forurensning og negativ påvirkning er akseptabel med de avbøtende tiltak som er foreslått i søknad² datert 10. oktober 2023, og Statsforvalterens vilkår er i hovedsak i samsvar med søknadens forslag til avbøtende tiltak.

I følge Lakseregistreret er vassdraget lakseførende opp til det nederste vannet i dalen som ligger ca. 1,1 km i avstand fra tunnelåpningen. Det er en relativt liten elv så den er først og fremst antatt viktig for sjørørret.

Figur 2 Kart fra Lakseregistreret over lakseførende strekning i Myklebustelva. Tunnelportalen i nord er markert med rød sirkel

² Vurdering av miljørisiko ved utslipp til vassdrag i anleggs- og driftsfase. Utbedringer av Magnhildskartunnelen. Norconsult 9. oktober 2023

Anleggsvann fra tunneldriving inneholder skarpkantede partikler som er skadelig for biologisk liv i vann og vassdrag. Partiklene kan blant annet medføre skade på gjellene til fisk. Partikkeltilførsel til vann og vassdrag vil også kunne medføre nedslamming, noe som fører til redusert næringstilgang og reduksjon eller bortfall av bunnlevende organismer. Lavt partikkelinnhold i utslippsvannet er derfor et viktig tiltak for å redusere forurensning av resipientene. Vi mener at omsøkte utslippsgrenser etter rensing på 50 mg SS/liter³ og 5 mg olje/liter ikke vil representere fare for forurensning og negativ påvirkning ved utslipp til Myklebustelva.

Videre vurderer vi at fare for negativ påvirkning på elva fra uomsatte nitrogenforbindelser i form av algevekst og toksiske effekter som følge av ammoniakk dannelse vil være redusert til et akseptabelt nivå ved on-line pH måling kombinert med pH justering dersom pH måles utenfor grenseverdiene fra 6 til 8,5.

Vi får ekstra sikkerhet for å oppdage evt. uventet forurensning ved at vannkvaliteten overvåkes i Myklebustelva oppstrøms og nedstrøms utslipp av rensed anleggsvann.

4.4. Oppsummering

Statsforvalteren mener at med de avbøtende tiltakene kreves i tillatelsens vilkår så vil man redusere risiko for spredning av partikler og andre negative påvirkning til et akseptabelt nivå.

Både forurensingssituasjonen og naturmangfoldet er kartlagt, og kravet i naturmangfoldloven § 8 om at saken skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap er dermed oppfylt. Kunnskapsgrunnlaget for tiltaket er vurdert som tilstrekkelig, og føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven er ivaretatt ved at tiltaket er regulert med vilkår etter forurensningsloven.

Kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å avgrense skade på naturmangfoldet vil bli oppfylt når arbeidet blir utført i samsvar med vilkår i tillatelsen, jf. naturmangfoldloven § 12.

5. Gebyr for saksbehandlingen

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelser etter forurensningsloven. På bakgrunn av Statsforvalterens ressursbruk i saken, tar vi gebyr etter sats 6, 37 400 kroner, for behandling søknadene, jf. forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-4. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet. Se forurensningsforskriften kapittel 39 for å lese mer om saksbehandlingsgebyret.

6. Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrsats, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

---

³ Rensekrav for tunnelvann før utslipp til elv for suspendert stoff settes til 50 mg/l for 90 % av prøvene, og maksimum enkeltverdi settes til 200 mg/l.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes

Med hilsen

Sondre Kaastad Sørsdal
rådgiver

Magne Nesse
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Tillatelsens vilkår

Kopi til:

Bremanger kommune
Kinn kommune IKS Folkehelseavdeling
Vestland fylkeskommune ved saksbehandler
Norconsult

Oppgradering av Fv. 614 Magnhildskartunnelen i Bremanger- tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider for Vestland fylkeskommune

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknader datert 10. oktober 2023 samt opplysninger som kom frem under behandling av søknaden. Tillatelsen gjelder fra dags dato og fram til anleggsarbeidet er avsluttet.

Hvis virksomheten ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Virksomheten bør først kontakte forurensningsmyndighetene for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen har trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndighetene kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Tiltakshaver	Vestland fylkeskommune- infrastruktur og veg
Sted/gateadresse	Askedalen 3
Postadresse	6863 Leikanger
Org. nummer	923 722 890
NACE-kode og bransje	84.130 Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked

Statsforvaltaren sine referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Elementsnummer
2023.1030.T	4648.0104.01 Myklebustelva	2023/15342

Tillatelsen gitt første gang: 08.12.2023	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Sondre Kaastad Sørsmål rådgiver		Magne Nesse senioringeniør

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Endringer

1 Tillatelsen omfatter

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder utslipp i anleggsfasen fra anleggsarbeid tilknyttet oppgradering av Fv. 614 Magnhildskartunnelen i Bremanger kommune. Tillatelsen regulerer utslipp fra:

- Utslipp av tunnelvann¹
- Avrenning fra planlagt massedeponi i Myklebustdalen
- Eventuelle utslipp fra dagsonearbeider og riggområde med utslipp til Myklebustelva

Tillatelsen som omfatter massedeponiet kan ikke tas i bruk før reguleringsplan² er vedtatt.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvalteren skal varsles om oppstart av anleggsarbeidene senest en uke før oppstart. Varselet sendes med en epost til sfvlpost@statsforvalteren.no.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning er regulert gjennom at det er satt spesifikke krav i denne tillatelsen. I tillegg gjelder utslipp av stoffer på prioriteringslisten. Disse stoffene er blant de mest helse- og miljøfarlige stoffene som er i bruk. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Virksomheten skal være spesielt oppmerksom på eventuell fare or utslipp av stoffer på prioriteringslisten (vedlegg 1).

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes, og variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte grenseverdiene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning

All forurensning fra virksomheten, utslepp til luft og vann, støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om virksomheten overholder kravene i forurensningsregelverket, skal virksomheten arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Dette omfatter også stoffer som ikke framgår av vilkår 2.1. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal virksomheten ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

---

¹ Tunnelvann omfatter innlekkasjevann og vann fra boring/driving av tunneler.

² Fv. 614 Svelgen – Indrehus- Plan-ID 1438 2018 03

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på lavest mulig nivå for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.

System og rutiner for vedlikehold av et slikt system skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter virksomheten å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift. Virksomheten skal så snart som mulig informere Statsforvalteren i Vestland om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i iht. vilkår 2.10.

2.6 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

Hvis det viser seg at de omsøkte løsningene med de beskrevne miljøbeskyttende tiltak ikke virker som forutsatt i vilkårene, kan den ansvarlige umiddelbart bli pålagt å sette i gang ytterligere tiltak.

2.7 Erstatningsansvar

Selv om tillatelse er gitt, plikter den som forårsaker forurensning eller annen type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelige erstatningsregler.

2.8 Saksbehandling etter annet lovverk

Tillatelsen fritar ikke for behandling og/eller tillatelse etter annet lovverk som gjelder for tiltaket, for eksempel havne- og farvannsloven og plan- og bygningsloven som ikke er regulerte av forurensningsloven. Det forutsettes at tiltaket er i samsvar med enhver tid gjeldende reguleringsbestemmelser.

Drikkevannskilder/brønner i bruk nedstrøms deponi/utslipp renseanlegg i Myklebustdalen må sikres ny drikkevannsforsyning i samsvar med drikkevannsforskriften før arbeidene som kan medføre forurensning av drikkevannet starter opp.

2.9 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften³. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven⁴ og andre relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

---

³ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

⁴ Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr 79

Når en virksomhet som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på virksomhetens anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og følger opp vilkår i Statsforvalterens tillatelse.

2.10.1 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentakende, skal avvik håndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

2.10.2 Krav til kompetanse

Virksomheten skal ha tilstrekkelig kunnskap om renseanlegg og tilhørende installasjoner for å overholde utslippskrav og slik at det ikke oppstår ulovlige utslipp eller at utslipp fører til skade på miljøet. Virksomheten skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer farlig avfall i virksomheten, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

2.10 Beredskap mot akutt forurensning

Akutt forurensning er forurensning av betydning som inntreffer plutselig, og som ikke er tillatt.

Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges og dokumenteres i en miljørisikovurdering. Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert beredskapsplan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herfra blir innarbeidet og gjennomført i anleggsarbeidene. Beredskapsplanen skal være tilgjengelig og kjent for de som utfører arbeidene.

Dersom akutt forurensning oppstår eller fare for akutt forurensning skal dette varsles på nødnummer 110 (brannvesenet). Virksomheten skal også informere Statsforvalteren snarest mulig gjennom fmvlpst@Statsforvalteren.no.

3 Utslipp til vann - utslippsgrenser

3.1 Utslippsreduserende tiltak

Vi har satt grenseverdier i vilkår 3.3 for utslipp til Myklebustelva for følgende aktiviteter:

- Utslipp av tunnelvann⁵
- Avrenning fra planlagt massedeponi i Myklebustdalen
- Eventuelle utslipp fra dagsonearbeider og riggområde med utslipp til Myklebustelva

Virksomheten skal etablere renseløsninger og avbøtende tiltak for å redusere utslipp av partikler, partikkelbunden forurensning og olje og ammoniakk / ammonium / øvrige nitrogenforbindelser mest mulig slik at det ikke fører til skade eller ulempe for miljøet. De avbøtende tiltakene omfatter også regulering av pH på en slik måte at pH ligger innenfor et akseptabelt intervall, jamfør de fastsatte

---

⁵ Tunnelvann omfatter innlekkasjevann og vann fra boring/driving av tunneler.

grenseverdiene i vilkår 3.3.

Renseløsninger skal dimensjoneres basert på best tilgjengelig fagkunnskap og teknikk. Renseanleggene skal være dimensjonert for maksimal reell vannmengde og tilstrekkelig oppholdstid, og de skal ha tilfredsstillende sikring mot akuttutslipp. Ekstreme værforhold må være inkludert i risikovurderingen og beredskapsplanen. Dokumentasjon om dimensjonering av renselanlegget skal være tilgjengelig ved kontroll eller forespørsel fra forurensningsmyndighetene.

Det er ikke tillatt å vaske betongbiler i anleggsområder slik at vaskevannet slippes ut i resipient.

Utslipp av olje, smørefett og drivstoff i større omfang vil være knyttet til uhell/lekkasjer på maskiner og utstyr under anleggsarbeidet. Det skal etableres rutiner for påfylling av drivstoff, vedlikehold av maskinpark m.m. med formål å redusere forurensning til grunn og resipient. Ved eventuelle punktutslipp av olje, drivstoff, smørefett eller annet skal mest mulig samles opp. Absorbenter skal være tilgjengelig der slik forurensning kan oppstå. Maskiner skal ikke vaskes i nærheten av resipienter eller i områder som ikke er tilrettelaget for vask. Vaskeplasser skal ha tett dekke og oljeutskiller, og tilfredsstillende utslippskravene i vilkår 3.3.

3.2 Drifts- og tømmerutiner for renselanlegg

Det skal utarbeides drifts- og tømmerutiner for renselanlegg. Basseng skal rutinemessig tømmes for sand, olje og slam slik at nødvendig oppholdstid til enhver tid overholdes. Kritisk slamnivå som sikrer anleggets funksjon skal merkes og være synlig, det skal også være mulig å måle slamnivå i bassengene.

Det skal utarbeides og iverksettes et kontrollprogram med tilhørende skriftlige kontrollrutiner og driftsinstruksjoner osv. for å følge opp driften av renselanlegg i anleggsperioden. Rutinene må som et minimum beskrive:

- Drifts- og tømmerutiner for renselanlegg. Basseng skal regelmessig tømmes for sand, olje og slam slik at nødvendig oppholdstid til enhver tid opprettholdes.
- Visuell inspeksjon av renselanlegg og visuell kontroll av resipienten.
- Håndtering av avvik knyttet til uønskede hendelser som påvirker driften av renselanlegg, sedimenteringsbassenger osv.
- Prøvetaking for å sikre at kravene til utslipp fra renselanleggene/renseløsningene overholdes.

Drifts- og tømmerutiner for renselanlegg skal kunne fremvises ved en eventuell kontroll.

3.3 Grenseverdier for utslipp av tunnelvann og avrenning fra massedeponi

Grenseverdiene gjelder for rensert utslippsvann (tunnelvann, avrenning massedeponi og evt. avrenning dagsone/riggområder dersom det er aktuelt). Prøvene skal tas ved utløpet til renseløsninger i perioder der det foregår utslipp. Grenseverdier for utslipp skal overholdes for alt utslippsvann i hele anleggsperioden.

Grenseverdier for utslipp til Myklebustelva.

Parameter	Grense ut fra renselanlegg	Prøvetaking
Suspendert stoff *	50 mg SS/liter	Ukeblandprøve
Olje (C10 – C40)	5 mg/liter	Blandprøve

pH	6 – 8,5	Kontinuerlig
Turbiditet	Alarmgrense skal etableres på bakgrunn av lineær sammenheng mellom prøveresultat for suspendert stoff og turbiditet	Kontinuerlig
Vannmengde	Ingen grense, men krav om kontinuerlig måling for å sikre tilstrekkelig oppholdstid ved dimensjonering av renseanlegg	Kontinuerlig

(*) Rensekrav for tunnelvann før utslipp til elv for suspendert stoff settes til 50 mg/l for 90 % av prøvene, og maksimum enkeltverdi settes til 200 mg/l.

Midlingstider og prøvemethode beskrives i måleprogram, jf. vilkår 4.

3.4 Avrenning fra massedeponi i Myklebustdalen

Avrenning fra massedeponiet skal håndteres/renses ved hjelp av oppsamlingsgrøfter og fangdammer. Beskrivelse av renseløsning for avrenning fra deponiet skal oversendes Statsforvalteren når reguleringsplanen er vedtatt og detaljprosjekteringen av renseløsningen foreligger.

4 Utslippskontroll

Virksomheten skal utarbeide et måleprogram som innbefatter de parameterne som er nevnt i vilkår 3.3. Måleprogrammet skal beskrive metode for å etablere sammenheng mellom suspendert stoff og turbiditet og forslag til midlingstider og prøvemethoder. Målinger skal utføres slik at de er representative for virksomhetens faktiske utslipp.

Prøvetaking skal utføres av kvalifiserte personer med nødvendig kompetanse. Prøvetaking og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS), og laboratoriet skal være akkreditert for analysene.

Når det er etablert en korrelasjon mellom prøveresultat for suspendert stoff og turbiditet, så kan målingene baseres på turbiditet med alarmgrenser og midlingstider. Forslag til dette skal beskrives i måleprogrammet.

Måleprogrammet skal beskrive både prøvetaking, analyse og/eller beregning, herunder:

- Prøvetakings- og analysemetode.
- Valg av måleperioder/ - tidspunkt som gir representative prøver.
- Beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.
- Beregning av usikkerhet i målingene for rapporteringspliktige komponenter.

Virksomheten er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, blant annet ved å:

- Utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal eller utenlandsk standard benyttes. Statsforvalteren kan etter søknad akseptere at annenmetode blir brukt, dersom virksomheten kan dokumentere at den er mer formålstjenlig.
- Bruke akkrediterte laboratorier/tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne.
- Kvalitetssikre egne analyser ved bruk av ringtester.
- Kvalitetssikre egne målinger jevnlig ved verifisering av uavhengig tredjepart.

- Redusere usikkerheten ved målingene mest mulig

Virksomheten skal ta vare på alle prøveresultatene og annet dokumentasjon fra utslippskontrollen. Opplysningene skal være tilgjengelig ved kontroll eller forespørsel fra forurensningsmyndighetene, jf. forurensningsloven § 50.

5 Kjemikal

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, fellingskjemikalier, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler og annet som brukes på utstyr og anlegg.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 2.10. om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe⁶. Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁷ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

6 Avfall

6.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet begrenset mest mulig

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁸.

6.2 Håndtering av farlig avfall

Virksomheten skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall.

Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett. Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal foregå i tett container eller under tak på fast dekke.

⁶ Jf. Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr 79 § 3a

⁷ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008

⁸ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

Løyve nr. 2023.1001.T

Løyve gitt: 30.11.2023 | Sist endra:

Lageret skal være sikret mot uvedkommende.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år.

6.3 Håndtering av slam fra renseanlegg

Slam fra renseanlegg og eventuelle sandfang o.l. er å regne som næringsavfall og skal analyseres/basiskarakteriseres og leveres til godkjent mottak.

6.4 Plast

Ved sprengning anbefaler Miljødirektoratet at det brukes elektroniske tennere. Plastforbruket er mindre ved bruk av elektroniske tennere, jf. Miljødirektoratets veileder M-1085 | 2018. Plast kan utgjøre et forurensningsproblem ved at sprengsteinen gjenbrukes til utfyllingsmål.

Det skal etableres rutiner for kontinuerlig å fjerne synlig plastforurensning i sprengstein under sprengningsarbeider. Det skal også etableres for mottakskontroll for plast der sprengstein fra prosjektet skal benyttes til utfylling, og det skal iverksettes tiltak for å hindre spredning av plast etter utfylling.

7 Miljørisikovurdering og kontroll- og overvåkingsplan

7.1 Miljørisikovurdering

Virksomheten har i søknadsdokumentene utarbeidet en miljørisikovurdering og kontroll/overvåkingsplan for tiltakene. Ved endrede forhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herfra blir innarbeidet og gjennomført i drifts- og vedlikeholdsprosjekter.

7.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, sette i verk de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere miljørisikoen. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

7.3 Program for overvåking av Myklebustelva

Det skal etableres et overvåkingsprogram for å måle vannkvalitet i Myklebustelva før og under anleggsfasen, samt etter ferdig etablert deponi.

8 Rapportering til Statsforvalteren

8.1 Øvrig rapportering

Virksomheten skal oversende måleprogram og program for overvåking av Myklebustelva til Statsforvalteren før oppstart, jf. vilkår 4. og vilkår 7.3.

8.2 Sluttrapport

Virksomheten skal sende rapport til Statsforvalteren innen fire måneder etter at anleggsarbeidet er slutført. Rapporten skal inneholde følgende:

- Resultat fra utslippskontroll
- Samlet omtale og dokumentasjon på effekt av avbøtende tiltak som er gjennomførte for å hindre forurensning.
- Om eventuelle vilkår i tillatelsen ikke er oppfylt, og en begrunnelse på hvorfor
- Dokumentasjon på levering av masser/avfall til godkjent deponi etter forurensningsloven.

Virksomheten skal uten opphold varsle Statsforvalteren om alle unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning.

9 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Vedlegg 1 Liste over prioriterte miljøgifter

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Metaller og metallforbindelser :

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelse

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktaborbromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksine og furan	Dioksin, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjeda klorparafin C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkan C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafin C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkan C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzen	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensid

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenolar og alkylfenoletoksylat

Nonylfenolar og nonylfenoletoksylat	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenolar og oktylfenoletoksylat	OF, OP, OFE, OPE

4-heptylfenolar (forgreina og rettkjeda)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerar	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluoreerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. saltar av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salt av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salt av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjeda perfluoreerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenylyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarbon**PAH****Ftalat**

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A**BPA****Siloksan**

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filter

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350